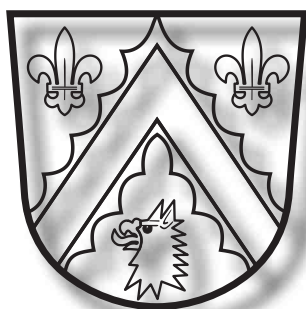

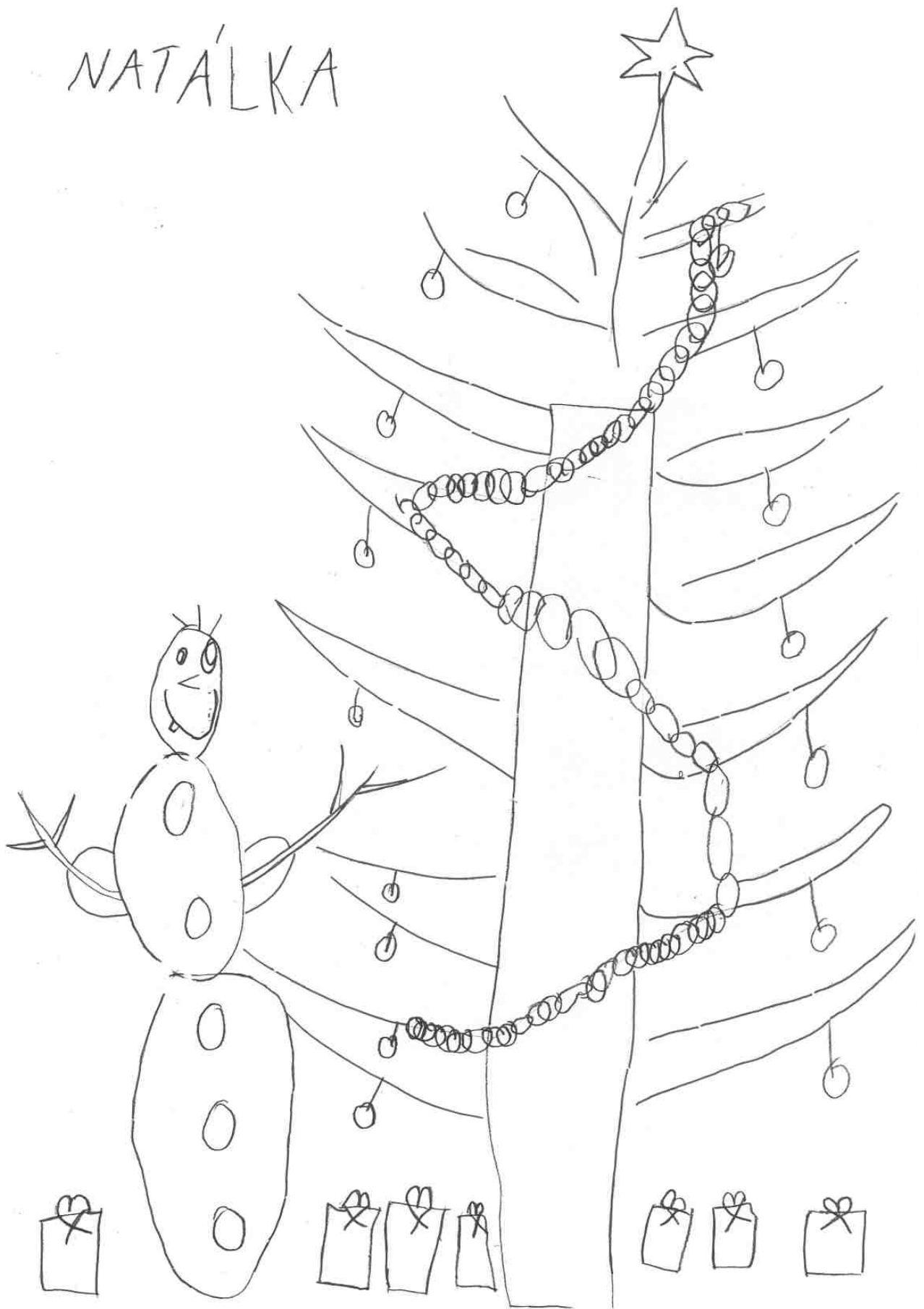
Bozkováček

Vánoce 2018

www.obecbozkov.cz

NATAÁLKA

SLOVO STAROSTY

Vážení a milí spoluobčané,
konec dalšího roku se nachýlil a je čas informovat Vás o dění v obci prostřednictvím našeho občasníku.

Nejprve bych Vám chtěl vyslovit poděkování za hlasy v uplynulých volbách a vyjádřit přesvědčení, že se budeme snažit v nadcházejícím volebním období vést obec k potěšení Vás všech a snažit se pomoci zpříjemnit každodenní život.

Letošní rok jsme mohli sledovat, jak se našim spolkům daří plnit náplně činnosti, které si předsevzali, a jsme rádi, že můžeme tyto aktivity podporovat jak organizačně, tak finančně.

Některé bych rád zmínil, jsou to tradiční hasičské soutěže a tábor, sokolské divadlo, koncerty a fotbal, závody motorsportu. Potom společné akce, jako je vítání jara, bozkovská pouť a spousta dalších menších akcí, které jsme schopni během roku uspořádat pro naše občany, ale i pro přespolní. Přednášky v knihovně, drakiáda, rozsvěcení stromku atd. Zdařilá byla i oslava 100. výročí založení československého státu, kdy zpěvem dobových písní přispěl Spolek stálého zdraví.

Na těchto aktivitách se účastní často i personál mateřské, základní a základní umělecké školy. Program je většinou naplněn vystoupením dětí z těchto našich zařízení a mnohdy je to jejich první zkušenost s vystoupením na jevišti. V našich školských zařízeních se v letošním roce podařilo vyměnit veškerá osvětlení, paní ředitelka Valská dotáhla projekt instalace interaktivních tabulí ve všech učebnách. Všechny tyto programy a investice doufám dobře poslouží při rozhodování rodičů o umístování prvňáčků do naší základní školy. Budeme komunikovat možnosti výuky, prodloužení provozu družiny a další drobnosti, které jsme zachytili v diskusích.

Vím, že to jako rodiče nemáte jednoduché. Proto se budeme snažit jako zřizovatel dalšími investicemi a zlepšováním podmínek Vám toto rozhodování ulehčit. Jenom na okraj zmíním skutečnost takovou, že při současném financování mzdových prostředků ve školách je velmi důležité, abychom Vás přesvědčili k umístění Vašich dětí v naší krásné škole a v budoucnu nekoketovali s možnostmi provozu. Skoro všichni jsme tímto zařízením prošli a máme na ni ty nejhezčí vzpomínky.

Další akce v letošním roce proběhly celkem bez problémů, prostranství u samoobsluhy stihla firma pana Lánského ve výborné kvalitě a včas dokončit. I ohlas veřejnosti byl pozitivní, tak jsme byli rádi. Výměnu oken na hřbitovním domku si vzal pod svá křídla Antonín Jodas a všechno, co jsme domluvili, splnil včas a kvalitně. Povedlo se najít poruchu na vodovodu od Matičky, kde není obec Bozkov jako provozovatel, ale cítíme odpovědnost, aby tento zdroj nezaknkl. Konečně se nám podařilo investovat v Podbozkově, kde přes projekt zaštitěný mikroregionem Pojizeří, byly instalovány z části nové lampy veřejného osvětlení. Rovněž se snažíme dotáhnout do zdárného konce rekonstrukci silnice

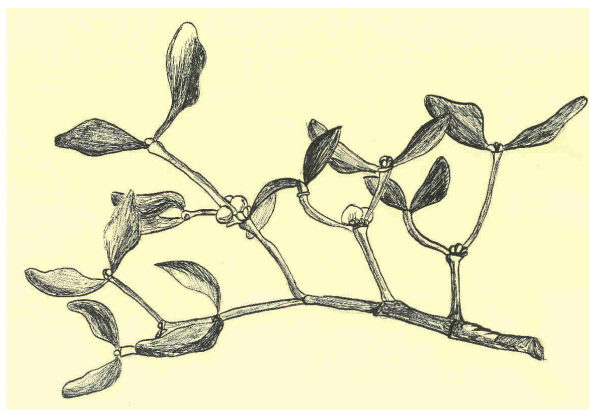

Cimbál-Podbozkov. Zde se patří poděkovat panu poslanci parlamentu ČR Davidu Pražákovi a zastupiteli obce Bozkov Filipu Balatkovi, kteří krom svých zkušeností věnují celému projektu i spoustu času, aby nehasla jiskřička naděje.

V příštím roce se chceme věnovat dokončení některých projekčních činností, hlavně co se týká odvodu odpadních vod, zde se nám dlouhodobě moc nedaří. Vybudovat další dětské hřiště s workoutovými prvky na školní zahradě. Zde si slibujeme další rozvoj výuky, vznikne zde nový jednoduchý altán pro výuku žáků v přírodě, dále prvky pro tělesný rozvoj dětí a mládeže. Rádi bychom pokračovali ve vylepšení míst pro ukládání tříděného odpadu U Kovárny a v Podbozkově.

Bliží se Vánoce a oslavy příchodu nového roku, proto Vám všem přeji hodně zdraví a štěstí. Prožijte nejen konec roku v klidu a v pohodě. My dospělí, zamýšlíme se, co je v životě opravdu důležité? A děti, hlavně vy nejmenší, mějte dětství, na které budete vždy rádi vzpomínat.

Stanislav Doubek – starosta obce

INFORMACE ZE ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLY V BOZKOVĚ

Přichází vánoční čas a s ním i shrnutí toho, co jsme během podzimních měsíců v naší škole stihli a zažili.

Od září jsme opět jezdili na plavecký výcvik do Jilemnice. Letos jezdilo plavat 16 dětí z mateřské školy a všichni žáci základní školy (povinné i nepovinné plavání). Opět jsme si zlepšili naše dovednosti v plavání.

I letos jsme se znovu zapojili do projektu „Domestos pro školy“, ve kterém se snažíme získat finanční prostředky na další zvelebení budovy. Děkujeme všem, kteří nám pomohli tím, že se zapojili do hlasování pro naše splněné úkoly a zasláním účtenek s prostředky Domestos.

Se žáky základní školy jsme se i letos zapojili do projektu Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol. Žáci tak získávají zdarma 1x týdně ovoce či zeleninu a 2x měsíčně mléko v krabičce.

Během podzimu i v předvánočním čase navštěvujeme i různé kulturní akce, jako např. pořady v knihovně v Bozkově i v Semilech, divadla v Semilech, Bozkově i Vysokém nad Jizerou, sportovní dopoledne v Semilech (žáci 1.-3. ročníku ZŠ), žáci 4. roč. dopravní hřiště v Košťálově, ...

Je tu prosinec a Vánoce se blíží. V předvečer adventu jsme pomohli recitováním básniček a zpěvem koledí rozsvítit vánoční stromeček na sokolské zahradě. Mikulášská nadílka v ZŠ i MŠ, kdy děti i žáci za básničky a písničky dostávají balíčky s ovocem i drobnými sladkostmi, vánoční dílničky a v posledním týdnu před Vánoci vánoční besídky nejen pro rodiče.

1. - 3. ročník - sportovní dopoledne pro děti v SC Semily

Samozřejmě se také těšíme na nadílku a nové hračky, které nám ve školce a škole přibudou. Takovou předvánoční nadílku už děti a žáci dostali. A to v podobě dvou nových interaktivních tabulí do ZŠ a přesunem původní školní do mateřské školy, kde ji budou využívat především k předškolní výchově (didaktické programy).

Přejeme Vám, abyste i Vy prožívali nejen před Vánoci krásné okamžiky plné spokojenosti, radosti a smíchu.

Za ZŠ a MŠ Bozkov Jana Valská, ředitelka školy

Mateřská škola v jeskyních

Plnění úkolu do soutěže Domestos pro školy - žáci základní školy

Charakteristika málotřídní školy a její výhody

- Jako rodiče / zákonní zástupci si jistě pokládáte otázku, zda je málotřídní škola, v porovnání s klasickou základní školou, schopna vašemu dítěti zajistit dostatečné a **kvalitní vzdělání**. Je samozřejmé, že vám záleží na tom, aby vaše dítě bylo ve škole spokojené a zároveň mu bylo poskytnuto vzdělání tou nejlepší cestou.
- Jako zákonní zástupci máte plné právo se rozhodnout a vybrat školu, na kterou své dítě přihlásíte. Pro lepší představu o výuce na málotřídní škole zde uvádím stručnou charakteristiku, která vám může posloužit jako vodítko při rozhodování o výběru školy.
- Způsob výuky na málotřídní škole se skutečně liší od běžné základní školy, kde jsou třídy mnohem početnější (v naší málotřídní škole je průměrný počet 10 žáků na třídu, v klasické základní škole 25 – 30 žáků).
- V málotřídní škole je kladen velký důraz na odlišný způsob výuky než jaký znáte z klasické základní školy. To bývá problém, protože si sami dost dobře nedokážete představit, jak to funguje. Většina odborníků z řad pedagogů ale právě tento **odlišný způsob výuky** hodnotí jako největší přednost málotřídních škol. Pokud si chcete udělat představu, jak taková výuka na málotřídní škole vypadá, můžete využít dny otevřených dveří nebo si domluvit schůzku.
- V prvním řadě jde o formu skupinového vyučování a samostatnou práci. **Žáci se učí samostatně pracovat, analyzovat problém a vhodně rozvrhnout práci**. Nižší počet žáků v každém ročníku umožňuje **okamžité získávání zpětné vazby od učitele** a informaci o zvládnutí učiva. Při probírání nového učiva, např. gramatického jevu, má učitel vzhledem k malému počtu dětí v ročníku možnost okamžitě učivo procvičit a přesvědčit se, zda danému jevu všichni žáci dobře rozumí, případně zjistit kde, v čem a u koho jsou jaké problémy a na vzniklou situaci okamžitě reagovat.
- Tato skutečnost umožňuje učiteli mnohem častější kontakt a interakci s žáky – je schopen mnohem většího **individuálního přístupu** (to se týká hlavně nadprůměrně nadaných žáků a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jako např. dyslexie, ADHD, ...). Málotřídní škola funguje podobně jako rodina. Potlačuje se nezdravá soutěživost a řevnivost. Každý soupeří sám se sebou. Na naší škole je možnost spolupráce se školním asistentem, který je přítomen jak ve výuce, tak i po vyučování (doučování).
- Uspořádání a spojování ročníků se každoročně upravuje s ohledem na co největší efektivitu výuky. Málotřídní učitel se musí důkladně připravovat na výuku a být schopen zaměstnat 2 -3 skupiny žáků. To však může být **výhodné** pro žáky – některé mohou získávat nové informace od starších spolužáků, některé si zase mohou látku zopakovat (pokud jsou spojené s nižším ročníkem).
- Často pak dochází k situacím, kdy si žáci mohou **pomáhat** a vysvětlovat učivo spolužákům, což se v praxi ukázalo jako velmi efektivní – ani učitel se nedokáže myšlení dětí někdy natolik přiblížit jako děti samy. Způsob výuky málotřídní školy je tedy významně spojen s budováním **samostatnosti** žáků a efektivnosti zpracování informací.
- Děti se učí **spoléhat samy na sebe**, spolupracovat s mladšími či staršími spolužáky, naučí se **požádat o pomoc nebo pomoc poskytnout a tolerovat ostatní děti** s jejich přednostmi i nedostatky. Tyto zkušenosti nemohou být dětem předkládány formou přednášek a výuky, ale nejlépe je pochopí formou nápodoby nebo když se do těchto situací dostanou samy.
- Je známo, že v málotřídních školách děti mluví častěji a déle než na školách plnotřídních, kde je více žáků v ročníku. **Komunikace mezi dětmi a dospělými bývá přirozená a otevřená**. Všichni se na škole mezi sebou znají, ve škole vládne příjemná rodinná atmosféra. Práce na málotřídní škole v sobě zahrnuje mnoho prvků alternativní pedagogiky, která je zaměřená na celkový rozvoj dítěte a oboustrannou komunikaci mezi učitelem a žákem, a z toho důvodu může být pro rozvoj dítěte přínosná.
- Ve vyspělých zemích (např. Švédsko, Finsko, Kanada, aj.) je nízký počet dětí ve třídách naprostou samozřejmostí a způsob výuky se velmi blíží výuce na málotřídní škole. Ve velkých městech (Praha, Brno, aj.) už začínají rodiče chápat význam „malé školy“ a vozí své děti často až na druhý konec města, jen aby bylo dítě v menším kolektivu a byla mu zabezpečena co největší individuální podpora. Díky nízkému počtu žáků jde snadněji udržet kázeň žáků, pomáhá to i ke včasnému odhalení případných negativních jevů.
- Je jen na vás, rodičích / zákonných zástupcích, zda vás výše uvedená fakta přesvědčila o tom, že málotřídní škola může vašim dětem nabídnout kvalitní a plnohodnotné vzdělání a využijete této možnosti v naší škole.

Málotřídní škola v našem pojetí je moderní vzdělávací instituce, která nabízí kvalitní a plnohodnotné vzdělání pro všechny děti.

ZPRÁVY Z KNIHOVNY A VZDĚLÁVACÍHO CENTRA

Knihovna byla oceněna v rámci krajského kola soutěže Vesnice roku Libereckého kraje 2018 v Programu obnovy venkova za moderní knihovnické a informativní služby. 15. srpna převzali pan starosta spolu s knihovnicí na slavnostním vyhlášení vesnice roku v Tatobitech diplom spolu s peněžitým darem v hodnotě 20 000 Kč. Je to pro obec i pro knihovnu velká pocta a zároveň závazek, aby byly prostředky vynaloženy tím nejlepším způsobem.

Rovněž v srpnu byla pořízena zástupci vědecké knihovny v Liberci reportáž o naší knihovně. Ta bude zveřejněna v periodiku Světlik – Svět libereckých knihoven.

Knihovna byla v tomto roce přihlášena do soutěže Nejlepší knihovna roku Libereckého kraje 2018. Vyhlášení této soutěže proběhne 11. 12. 2018 v Krajské vědecké knihovně v Liberci.

Nyní poohlédnutí po akcích, které proběhly na podzim. V říjnu jsme s paní učitelkou Hankou Eisenbergerovou ze Semil připravili pro děti z mateřské školy interaktivní představení Není knížka jako knížka, kterým nás provázeli Pejsek a Kočička.

2. listopadu se v knihovně konala od 17.30 beseda s Ing. Hynkem Jínou na téma svobodné vzdělávání a unschooling. Do knihovny zavítali zástupci všech věkových kategorií a

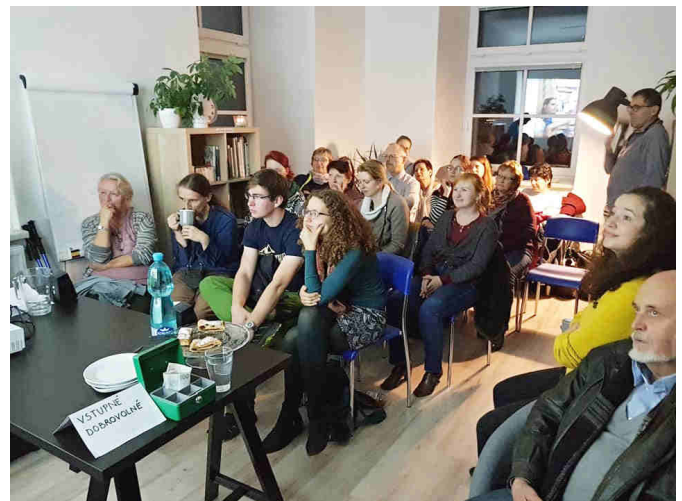

Představení pro děti z MŠ s Hankou Eisenbergerovou

večer proběhl v příjemné atmosféře plné diskuzí na téma školství.

Hned za 14 dní, tedy 16. 11. se ve stejný čas konala cestopisná přednáška o Maroku, kterou si pro nás velmi precizně a s humorem připravili Mgr. Tomáš Jech, Ing. Martin Brádle a Bc. Matěj Nedomlel. Toto téma zaujalo velmi a pevně věříme, že i na další podobnou přednášku, kterou máme již na příští rok přislíbenou, přijde stejné množství diváků.

Knihovna se zapojila také do charitativní akce Krabice od bot, kdy mohly děti spolu se svými rodiči zabalit do krabice od bot hračku či něco jiného, co by potěšilo děti z chudých rodin. Záštitu tomuto projektu poskytují Diakonie ČCE a Českobratrská církev evangelická. Více informací o tomto projektu můžete najít na www.krabiceodbot.cz. Děti i dospělí přinesli do knihovny okolo 20 dárků, za což moc děkujeme.

Beseda o Maroku s Tomášem Jechem

A na závěr něco málo z plánů na příští rok. 1. února by měla v knihovně proběhnout beseda na téma Jak se dělá rozhlas se zástupci Českého rozhlasu Liberec Jaroslavem Hořením a Janem Žílou. Na březen je naplánovaná přednáška s paní Evou Tesařovou. Téma ještě není pevně stanoveno, ovšem s velkou pravděpodobností se dozvíme o mezilidských vztazích, konkrétně o roli agresora a oběti v běžném životě, a o tom, jaké informace člověk vysílá okolí díky své „řeči těla“. V dubnu by k nám do knihovny měla přijet paní Věra Vyhliďková, autorka knihy Zůstaly jen vzpomínky. Jak se žilo v Pojizeří před 100 lety. Program bude možná doplněn o nějakou další přednášku na historické téma. O veškerých akcích budete včas informováni plakáty, na stránkách www.obecbozkov.cz nebo na facebookových stránkách knihovny a vzdělávacího centra.

Hezké a hlavně klidné Vánoce strávené spolu se svými blízkými a hodně zdraví do nového roku 2019 přeje za knihovnu

Petra Balatková

Z NAŠEHO SOKOLA

Naše organizace je mnoho let úspěšná jak na poli kultury, tak i sportu. Cvičení nejmladších dětí probíhá v tělocvičně školy. Cvičení vedou paní Věra a Klára Vodseďálkovy. Svým propojením s prací s dětmi dělají velmi užitečnou práci zcela dobrovolně ve svém volném čase, za což jim patří dík. Dalším oddílem je fotbal, který po reorganizaci prochází renovací. Díky zázemí, které bylo vybudováno, je velká možnost využití i pro sport rekreační jako volejbal, tenis, nohejbal, příměstské tábory, různá soustředění apod. Organizace pořádá spoustu koncertů hudebních skupin, zájmových uskupení a diskoték. Zúčastňujeme se spolu s OÚ a dalšími spolky pořádání všech akcí určených hlavně dětem. Jen náhodou připomenu závody na saních, dětský den, vítání jara, rozsvícení vánočního stromku atd. Historicky největšího úspěchu v naší organizaci dosáhlo ochotnické divadlo se svoji hrou: „Proč muži neposlouchají a ženy neumějí číst v mapách“. Příprava tohoto divadla byla velmi náročná, jak s nacvičováním, tak s administrací. Jak se ukázalo v průběhu roku a půl, stálo to zato. 29. 12. v 18.00 ve zdejší sokolovně bude derniéra, která završí dalších 44 představení, která soubor sehrál s velkým úspěchem všude jako např. v Turnově, Semilech, Mladé Boleslavi,

Chlumci nad Cidlinou, Jiřetíně pod Jedlovou, Krásné Lípě, Týništi nad Orlicí atd. Proto všem, kteří se o tento úspěch zasloužili, patří za reprezentaci naší TJ, ale i obce, veliký dík.

Dále máme dětské divadlo, které nacvičí vždy jednou ročně představení, zahrají ho doma, dále pro semilské školy a letos vystupovali i v Mladé Boleslavi též s úspěchem.

Derniéra divadla 29. 12. 2018 je již vyprodaná, a proto se můžete těšit na vystoupení ochotníků z Poniklé (únor) a Semil (květen) a na dětské divadlo.

Je nezbytné poděkovat všem, kteří se podílí na dobrém chodu naší TJ. Děkujeme též obecnímu zastupitelstvu za podporu naší činnosti, bez které by to nešlo. Zvláštní poděkování patří všem sponzorům, kteří mají zájem o naši činnost. Zvláštní poděkování firmě Chalko pana Zdeňka Chlupáče za půjčování auta na všechna divadelní představení na přepravu kulís.

Prostě děkujeme všem, kteří se na chodu naší TJ podílejí ve svém volném čase.

Hezké a klidné Vánoce a úspěšný nový rok 2019 Vám přeje

starosta Sokola Stanislav Doubek st.

OCHOTNÍCI

Vážení a milí spoluobčané, přátelé a fanoušci bozkovského ochotnického divadla, i já jsem dostal důvěru, abych napsal pár režisérských slov do vánočního Bozkováčku. Divadelní hru manželů Allana a Barbary Peasových „Proč muži neposlouchají

a ženy neumí číst v mapách“ v dramatinaci pana Miroslava Hanuše z divadla ABC hrajeme již 21. měsíc v kuse. Za tu dobu jsme sehráli doposud 43 repríz ve čtyřech krajích naší republiky, z toho na 33 místech bylo vyprodáno, navštívilo nás více jak 9000 skvělých diváků a již teď je jisté, že magickou hranici 10 tisíc diváků pokoříme na naší derniéře 29. 12. 2018. To jsou čísla, která v ochotnickém divadle nemají obdoby. Za to Vám všem patří obrovský dík.

Vystoupili jsme také na dvou přehlídkách krajské úrovně a v obou případech jsme obsadili druhé místo a dostali celkem 9 ocenění. Více čísel a statistik napíšeme, až vše sečteme a zbilancujeme.

Je až neuvěřitelné, jaký zájem o tuto hru v našem podání je a kam až jsme se s ochotnickým divadlem dostali. Velký dík patří taktéž i všem hercům, nápovědám a týmu techniků a osvětlovačů, který nás po celé turné doprovázel.

Bez nich by to totiž vůbec nebylo možné uskutečnit. Toto turné považujeme jako kapitální úspěch našeho spolku, velkou výzvu, zodpovědnost a hovoří se i o přepisování historie bozkovského divadla. Já, jako režisér, jsem na všechny, co to vydrželi, patřičně pyšný a myslím, že právem.

V roce 2019 si náš soubor pozve do bozkovské sokolovny dva ochotnické soubory, a to z Poniklé a ze Semil. My sami si dáme krátkou pauzu, abychom si dostatečně odpočinuli, načerpali tak nové síly, vybrali a dobře nacvičili další hru. Doufám, že se nám povede vybrat neméně veselou a

skvělou komedii, jako je tato. Každopádně i nadále sledujte naše facebookové stránky, protože tam pro Vás budou veškeré informace. Ještě jednou Vám všem velké díky, že nám umožňujete zažívat naprosto nezapomenutelné zážitky.

Závěrem bych Vám chtěl popřát krásné a klidné Vánoce a do nového roku hodně zdraví a štěstí. Doufám, že na bozkovské divadlo nezanevřete a v roce 2020 se opět všichni živí a zdraví sejdem na premiéře.

*Za divadelní soubor Bozkov,
Jirka Doubek*

ZHODNOCENÍ PODZIMNÍ ČÁSTI SEZÓNY 2018/2019 TJ SOKOL BOZKOV A TÝM

Zápas A týmu na Cihelném poli

Před začátkem podzimní části opustil tým Hapiak Ondřej, Hykman Marek a Kanaval Libor. Svoje působení v A týmu ukončil i Hlava Lukáš, který nastupoval už pouze za B tým. Naopak naše řady posílili noví hráči, z SK Semily přišli Štyrand Michal, Jech Filip a nadějný talent Balcar Josef. Ze Železného Brodu přišel zkušený Šimek Pavel. Kromě Štyranda, který odehrál pouze dvě utkání, se všichni noví hráči rychle začlenili do týmu a stali se platnými. Náhradou za gólmana Kanavala měl být Hykman Roman, ale nakonec odchytil jen třetinu zápasů a zbytek museli odchytil Seifert Kristián a Zemánek Lukáš.

První zápas se Bozkovským povedl, vyhráli na půdě nováčka soutěže v Rychnově 2:3. Na Cihelném poli následně prohráli s Jablonečkem a poté i ve Smržovce, a to zcela jednoznačně 4:0. Ve čtvrtém kole hostili soupeře z Přepěř a díky zlepšenému druhému poločasu nakonec vyhráli jasně 5:1. Výborný zápas odehráli i s favoritem soutěže ve Velkých Hamrech, kde sice těsně prohráli, ale soupeře nepříjemně potrápili a předvedli neutuchající bojovnost. V dalších třech kolech Bozkovští dokázali vstřelit 9 branek, ale bohužel 15 jich inkasovali!! Takže si na další výhru museli počkat až do Železného Brodu. Tam se vítězství nerodilo lehce, už v 11. minutě byl vyloučen Židlík a museli dohrávat o deseti. Ale Bozkovští bojovali jako lvi a nakonec díky dvěma brankám zaslouženě vyhráli. Doma s Bělou, která jde na postup, prohráli 2:5, ale nebyli horším týmem. Poslední tři utkání hoši zabojovali, získali v nich 7 bodů a udělali první velký krok k záchraně. Ale teprve jaro rozhodne, a proto budeme muset přes pauzu pořádně natrénovat a případně kádr lehce doplnit. Zatím ale není nikdo v jednání a uvidí se, zda to bude potřeba. V zimě se budeme buď účastnit lomnického turnaje, což je výborná zkušenost pro mladší hráče, a nebo je ve hře sehrání třech přátelských utkání nejspíš na turnovské umělce.

Nyní vám za celý náš fotbalový oddíl a realizační tým přeji krásné prožití vánočních svátků, šťastný nový rok a na shledanou na jaře na Cihelném poli.

Michal Nesvadba

DALŠÍ SEZONA??? ANO!!!

L Když jsem před rokem v srpnu přebíral mladší žáky, dohoda zněla: „výpomoc na jednu sezonu“. A když ještě přihlédnu k výsledku minulé sezony, tak krásné třetí místo vyzývalo, že v nejlepším se má přestat. Nicméně Standa s Haničkou jsou neoblomní a já člověk, který neumí říct skoro nikdy NE, takže rozuzlení celé situace bylo zcela

jasné. ANO, pokračujeme!! I když musím sportovně přiznat, že nemalou část na tom má i fakt, že mi ta mladá banda pubertáků přirostla k srdci.

Přípravu na nový ročník začaly lehkým soustředěním již na začátku prázdnin, kdy jsme 5 dní okupovali kabinu a děti dostávaly pořádně do těla. Honili jsme fyziku,

Tým mladších žáků

chodili se koupat a proběhl i výlet k našim sousedům do Německa. Mezitím se ale vyskytl menší, co menší, spíš velký problém!! Co a s kým my vlastně budeme hrát??? Náš široký kádr, který v tu dobu čítal 17 dětí od ročníku 2004 až 2008, nebylo možné skloubit s jinými týmy. Jelikož Studenec, s kterým jsme byli spojeni minulou sezonu, měl již svých dětí dost, Železný Brod dal přednost Turnovu a se Semily nebyla kloudná dohoda, zůstali jsem na ocet a už tehdy bylo jasné, že krajský přebor žáků si letos asi nekopneme. Peripetie ale pokračovaly dále. Zkoušíme to tedy na okrese Jičín, tam se ale hraje pořád na šířku a využijeme pouze polovinu hráčů. Tak se volá na okres Jablonec, který je spojen s libereckým okresem, už to vypadá nadějně, ale nakonec asi „lenost“ mančaftů z frýdlantského výběžku jezdit na zápas do Bozkova ukončuje veškeré snahy se někam přihlásit. Naštěstí tu je Standa se svou geniální myšlenkou, který nelenil a zavolal na okres Mladá Boleslav, kde ho hned druhý den ujišťují, že budou rádi, když se do jejich soutěže zařadíme. **TŘIKRÁT HURÁ ...** budeme kopat okresní přebor žáků na Mladoboleslavsku!!

S vědomím, že letní příprava nebyla zbytečná, 20. července rozjíždíme kolotoč tréninků a pilně se připravujeme na novou sezonu. Přeci jen je to i pro nás velká neznámá, když budeme jezdit mimo výše kraje a měřit síly s neznámými kluby. Ještě v průběhu srpna přichází tři kluci z Železného Brodu a jeden ze Semil. A najednou nás tu je 21 a je s čím pracovat. Průměrně chodí na tréninky 16 kluků, což je k přihlídnutí, že na druhé půlce hřiště trénuje spojený A a B tým a je jich sotva 14, velice příjemné. Kluci odvádí na tréninku maximum a již vyhlíží příchod prvního zápasu.

Sezonu rozjíždíme velmi dobře, tři výhry v řadě a žádný inkasovaný gól mě přesvědčuje, že tu žádné druhé housle

hrát nebudeme. V průběhu podzimu zápasy přibývají a my se držíme kolem pátého místa. Protože přichází i zápasy, o kterých víme, že nebyly úplně herně ideální. Do vybraných zápasů nasazuji i ty nejmladší, aby nabírali herní zkušenosti. Tréninků už je také za námi požehnaně a musím kluky ještě zpětně pochválit za docházku, kdy přes nachlazení, školu či rodinné události se pořád trénovalo minimálně s 12 dětmi a pouze jeden trénink jsme v našem plánu vynechali, když jsme se sešli pouze 4.

Blíží se konec podzimní části a my zajíždíme k poslednímu zápasu do Židněvsi, kde nás čeká tým Bezna spojený s Řepovem. Tento zápas je pikantní v tom, že vítěz přezimuje na třetím místě tabulky. A výsledek??? Ano, 5:1 vítězíme... V tuto chvíli odpočíváme a chystáme se znovu ladit formu 9. 1. 2019 v místě sokolovně. Pro kluky je připraven tradiční turnaj v Železném Brodě na UMT a pár halových turnajů. Samozřejmě se budeme nadále kvalitně připravovat, abychom se zlepšovali a předváděli ty nejlepší výkony a výsledky a tím zdárně reprezentovali naši obec.

Závěrem patří dík všem rodičům, kteří pomáhají s dopravou dětí na tréninky a utkání, všem rodičům, kteří chodí své ratolesti podporovat při domácích zápasech. Standovi, Haniče a hlavně Zdendovi Částkovi, který nadále chodí trénovat naše nejmenší, tam ale docházka není právě růžová a Zdenda občas vynakládá své úsilí i čas zbytečně. Proto apeluji na rodiče mladších talentů, ať k tomu přistupují zodpovědněji.

A mně nezbývá než všem čtenářům popřát do nového roku jen to nejlepší, zdravíčko, štěstíčko a spoustu fotbalové radosti s našimi mančafy v Bozkově.

Patrik Špidlen

HASIČI

Rok 2018 nám pomalu, ale jistě míří ke konci a nastává čas bilancování, co se povedlo a co je potřeba případně zlepšit. Jsem moc rád, že těch povedených věcí byla u hasičů naprostá většina.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů Bozkov zasahovala letos celkem u 7 zásahů, z nichž byl jeden planý poplach a ostatní technické zásahy na uvolnění neprůjezdných komunikací. Jsem rád, že členové jednotky pracují svědomitě a nemáme větší problém se sejt. Důležitá je samozřejmě také podpora obce jako zřizovatele jednotky a ta funguje opravdu skvěle, o čemž svědčí pravidelná obnova např. ochranných prostředků a postupné doplňování potřebným vybavením, letos jsme např. dostali do užívání novou motorovou pilu STIHL.

U popisu kulturní a společenská činnost se budu v podstatě opakovat, ale ono to je opravdu stabilně stejné - jarní maškarní plesy, tradiční dětský tábor, pouštění draků a každoroční mše za zesnulé hasiče. Jako vždy je ale nejvíce vidět sportovní činnost našich členů, kde se nám daří již několik let po sobě dosahovat velmi dobrých výsledků. A nejinak tomu bylo i letos.

Náš sbor i obec reprezentují soutěžní družstva mladých hasičů, dorostu, mužů a žen.

Mladí hasiči předváděli po celý rok dobré výkony. V kategorii starších jsme dosahovali zejména v Poháru o dráčka Soptíka stabilní výkony a v celkovém hodnocení seriálu jsme obsadili krásné 3. místo, ale i 6. místo na okresním kole hry Plamen je velmi solidní.

Pozadu nezůstaly ani mladší děti. V celoroční hře Plamen jsme sice obsadili až 14. místo, ale v celkovém hodnocení Soptíka pak mladší A tým skončil na krásném 3. místě v kategorii O krále požárních útoků.

Dorostenky na mistrovství v Plzni

Konkurence mezi dětskými družstvy je ohromná a počty startujících družstev jdou do desítek. Proto každé umístění nejen na stupních vítězů, ale i do první desítky má svou hodnotu a je potřeba o něj velmi bojovat. Z tohoto pohledu můžeme být spokojeni.

V kategorii dorostu nás letos reprezentoval tým dorostenek a opět to bylo kvalitní představení. Holky ovládly okresní i krajské kolo, a tak se po zásluze mohly radovat z již sedmé účasti v řadě na mistrovství České republiky, které se tentokrát konalo v Plzni.

Konkurence se rok od roku zlepšuje a navíc pro nás to byl první rok „bez Elišky“, tedy oslabení o hlavní tahounku. Dosáhnout na solidní výsledek šlo tedy pouze opravdu poctivým kolektivním výkonem a to se myslím povedlo.

Mladší děti na soutěži v Bozkově

Muži na mistrovství v Liberci

V celkovém hodnocení mistrovství ČR jsme dokázali obsadit velmi solidní 7. místo, a navíc v prestižní disciplíně požární útok jsme obsadili 2. místo, holky se tak staly vicemistryněmi ČR v této disciplíně pro rok 2018.

Tým dorostenek byl vždy složen nejen z našich holek, ale i z děvčat z blízkého okolí, z nichž ale drtivá většina má v Bozkově nějaké vazby. A to platilo i pro letošek. O úspěšnou sezonu se zasloužili: Anna Marková, Alena Marková, Jana Doležalová, Petra Kunceová, Míša Martínková, Alena Dolenská, Kristýna Dolenská a Marie Martínková.

Musím zde všem popřát elán do dalšího náročného tréninku s přáním, ať nám i nadále přináší stejnou radost jako v posledních letech.

Pro dospělé soutěžící bylo letos hlavním magnetem mistrovství ČR v požárním sportu, které se konalo na domácí půdě v Liberci. Ale nezapomněli jsme ani na soutěže Poháru OSH Semily.

V Poháru jsme nakonec obsadili v obou kategoriích stupně vítězů, muži získali 1. místo a ženy 2. místo. Nebylo to snadné, sezona byla dlouhá a systém započítání všech výsledků bez škrtnání nepřipouští nějaké velké výpadky, což

Jednotka při dohledu na vanočním stromu

je pro nás, když se věnujeme i sportu jako celku, vcelku složité. Ale všechna čest, obě družstva to zvládla výborně.

Základní postupové soutěže v požárním sportu se letos konaly v Turnově, a to jak okresní, tak i krajské.

Družstvo žen předvedlo velmi solidní výsledky – okres vyhrála a na krajském kole obsadily 2. místo za favorizovanou Poniklou, která poté svou dominanci předvedla i v Liberci, kde se stala mistrem České republiky. Nejen z tohoto pohledu je potřeba ženy pochválit za výbornou reprezentaci a poděkovat jim za jejich dřinu při přípravě.

Muži byli letos favority okresního i krajského kola a svou roli zvládli dokonale. Obě soutěže

vyhráli a splnili si tak svůj sen – reprezentovat Liberecký kraj na domácím mistrovství ČR v Liberci.

Mistrovství pro naše muže začalo během na 100 překážek, kde se sice nedařilo úplně podle představ, přesto to nebylo špatné a byl to solidní základ. Následovala disciplína štafeta 4x100 m překážek a opět pro nás trochu zklamání, kdy se nepovedla rychlejší štafeta, a nijak zásadně jsme se neposunuli ani v celkovém hodnocení. Dá se ale říct, že jsme ani významně neztratili a před závěrečným požárním útokem byl náš cíl, což bylo desáté místo, reálný.

V závěrečné disciplíně se ovšem povedl mužům husarský kousek. Po prvním dobrém pokusu se dokázali v druhém ještě zlepšit a výsledný čas 26,50 sec stačil na získání stříbrných medailí z požárního útoku a v celkovém hodnocení posun na neskutečné 6. místo!!

I pro nás to byl trochu šok, ale dá se říct, že nám náš třetí start na mistrovství ČR vyšel na výbornou a kluci předvedli velmi kvalitní reprezentaci. O úspěch se zasloužili: Václav Hušek, Jarda Šmíd, Tomáš Blažek, Jan Berka, Marek Holina, Lukáš Hančar, Vojta Žilík, Tomáš Zelenka, Lukáš Marek, Aleš Hartig. Do krajského kola s týmem běhali i Jiří Lampa, Jan Lampa a Martin Slavík.

Musím velmi ocenit podporu obce Bozkov, při tomto rozsahu našich aktivit bychom sami vše zajišťovali o mnoho komplikovaněji. A kdo ví, jestli by to bylo vůbec možné. Takže děkujeme a doufáme ve spolupráci i v následujících letech.

Závěrem děkuji všem našim členům a příznivcům za odvedenou práci a všem Vám přeji šťastné

Vánoce a veselý nový rok 2019.

Velitel bozkovských hasičů

Karel Čermák ml.

MOTOSPORT

Vážení občané Bozkova, rok nám utekl jako voda a my jsme pro Vás připravili malé čtení o tom, co všechno se podařilo uskutečnit a jak se členům Motosportu Bozkov dařilo na motoristické scéně.

Naši jezdci se po celý rok účastnili pravidelně závodů mistrovství ČR, mistrovství Evropy a zdejších cross country. Sezóna začala hodně brzy, už v dubnu jsme v Bozkově připravili první závod cross country, který je součástí zdejšího seriálu KTM enduro cross country 2018. Víkend to byl opravdu vydařený, počasí nám přálo a bylo to vidět i na velkém počtu závodníků, což nám udělalo velkou radost. Jako další námi pořádanou akcí je již tradičně závod traktorů, který se konal třetí zářijový víkend. Počasí bylo opět slunečné, a tak dorazilo jak hodně závodníků, tak i výstavní techniky, ale především diváků, kterých bylo okolo trati spousta.

Letošní rok byl pro nás hodně inspirační, a to hlavně kvůli mezinárodní motocyklové šestidenní, která se letos odehrávala na území Chile. Bylo to pro nás velmi náročné jak časově, tak i finančně, ale vše se povedlo a Motosport Bozkov tak mohl vyrazit na tento dlouhý a náročný závod. Kluci si i přes obtížnost terénu počínali výborně a odměnou za to

Motosport Bozkov reprezentuje na ISDE 2018 v Chile

bylo 11. místo v klubové soutěži, což je zatím nejlepší výsledek, který se našemu týmu kdy povedl vyjet na šestidenní.

Celkově jsme s tímto rokem velmi spokojeni, podařilo se nám hodně úspěchů, mezi ty největší patří již zmiňovaný výsledek z mezinárodní šestidenní, titul mistra Evropy, který si vyjel Jiří Hádek. Dále jsme pak vybojovali dvě prvenství v seriálu KTM ECC, kde ve třídě licence A bral první

příčku Tomáš Koucký a ve třídě veterán Milan Kurfiřt.

Zima je dlouhá doba, kdy není moc možností trénovat na motorkách, proto přes toto období kladou jezdci pozornost především na fyzickou přípravu a přípravu techniky. Máme však i závody v tomto chladném období, je jím autoski-jöring. Bohužel minulé zimy nám se sněhem moc nepřály a i tento rok to vypadá, že tomu nebude jinak, ale uvidíme, jak si s námi příroda pohraje.

Na závěr bychom chtěli poděkovat všem lidem, kteří nás nechají uspořádat tyto akce na jejich pozemcích, všem,

kteří nám jakýmkoli způsobem pomáhají, ať už je to příprava nebo pomoc při závodech. Dále pak sponzorům, bez kterých bychom jen těžko mohli něco uspořádat.

Děkujeme a přejeme Vám krásné prožití vánočních svátků a úspěšný nový rok, ať se ve zdraví sejdeme opět na akcích uspořádaných Motosportem Bozkov.

Za MSB Jakub Koucký

MOTOKROSOVÁ SEZÓNA 2018

Letošní sezóna pro mě nezačala úplně nejlépe. Na prvním mezinárodním mistrovství České republiky juniorů jsem v první rozjížděce dojel na 6. místě, bohužel v druhé rozjížděce jsem do závodu nenastoupil kvůli technickému problému. Při druhém podniku MMČR juniorů v Třebíči jsem celkově obsadil 6. místo. Nejvydařenější pro mě byl třetí závod v řadě MMČR v Netolicích, kde jsem vybojoval 2. místo. Následně jsem zkusil dva závody německého šampionátu ADAC, kde jsem v Gaildorfu dojel na 28. místě a v Holzgerlingenu na celkovém 16. místě. Dále jsem se ještě zúčastnil seriálu MČR ENDURO SPRINT, kde jsem v konečném pořadí skončil na 2. místě.

Na předposledním závodě podniku MMČR juniorů jsem se od rána na motorce cítil velice dobře, v kvalifikaci jsem zajel čtvrtý nejrychlejší čas se ztrátou jen několika desetin. Ke konci kvalifikace jsem trefil protisvah a při pádu si naštlpl zápěstí. Byl jsem naštvaný, protože jsem ztratil celkovou

3. příčku v českém šampionátu. Závod to byl poslední nejen v sezóně, ale i ve třídě 85 ccm. Po třech týdnech odpočinku a zotavování po zranění jsem sedl rovnou na novou motorku KTM 125 SX. Se stávajícím ročním obdobím mi začala zimní příprava, kterou strávím na trénincích v Belgii a Španělsku. Už teď se nemůžu dočkat nové sezóny 2019, na kterou jsem s novou motorkou velice zvědavý.

Za tuto sezónu bych chtěl poděkovat rodičům, trenérovi a teamu JD GUNNEX KTM RACING.

David Vondrák

VČELAŘSKÉ OKÉNKO

Po méně úspěšném roce máme včely přeléčené a zazimované. Čekají nás teď přípravné zimní práce při opravách úlů a podobně. Musíme doufat, že příští rok k nám bude příroda štědřejší.

Není medu bez jedu.

Aby včely uhájily své zásoby a existenci, jsou vybavené žihadly. Přesto, zvláště jsou-li početně oslabené, boj prohrávají a jsou úplně zlikvidované. Medvědi, ale i kuny jsou schopné včelíny úplně vyloupit a živit se jak medem, tak i pylem a plodem. Téhož jsou schopné i vosy a sršně. Vosy jsou navíc všežravé a mohou z mršin vpichem žihadla zavléci i choroboplodné bakterie. Ale spolu se sršněmi, které jsou obvykle mírné, se živí dalším hmyzem, mají své místo v přírodě, a proto je zbytečně nelikvidujeme. Ve včelínech rovněž loupí i cizí včely. Přiživují se i mravenci a v zimním období se do úlů vlupují myši a rejsci. Živí se tu a neustálým vyrušováním mohou včelstvo přivést k zániku. To, semknuté v chomáči, je obvykle nemůže žihadly napadnout. Z ptáků ohrožuje včelstvo nejvíce tuhýk, sýkorka a vlaštovka.

Včelař při manipulaci se včelami vždy nějaké žihadlo dostane a přivykne mu. Bodnutím od vos ale rovněž trpí. Soužití se sousedem - včelařem - si vyžaduje oboustrannou ohleduplnost. Dbalý včelař se snaží chovat včely nebodavé, a pokud se nějaké vyskytnou, což bývá zaviněno cizími trubci, řeší to výměnou matky. To ale nejde ze dne na den a tak je na místě shovívavost a trpělivost sousedů.

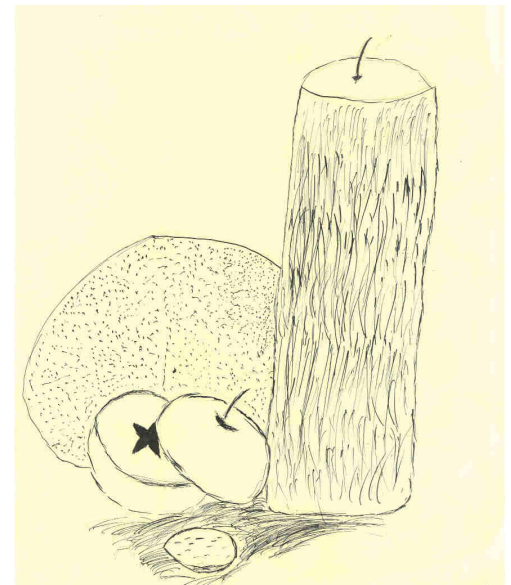
I mírné včely rozdráždí pachy z barev, ředidel či kosmetiky. Rovněž je dráždí pach potu. Pokud se člověk bojí, mění se jeho složení. Na toto obdobně reagují i psi. Včely i vosy láká vůně sladkostí, často proto obtěžují. Včela rovněž bodne, pokud člověk vstoupí nečekaně do dráhy jejího letu. Náraz pokládá za útok. Pokud má dost času, překážce se vyhne. Dost jich zahyne na předním skle aut.

Zatímco v boji s jiným hmyzem si žihadlo s jedovým vácem nevytrhne, při napadení savce je tomu skoro vždy, díky

zpětným háčkům na žihadle. Pokud už dostaneme žihadlo, nikdy jej při odstraňování nebereme do štipce či pinzety. Z jedového vácku je jed postupně vpravován do ranky a uchopením vácku toto urychlíme. Proto na dostupném místě sami, či na nedostupném jiná osoba, ostrým předmětem či nehtem odstraníme žihadlo proti směru vpichu. To je třeba udělat co nejrychleji. Když se včela zamotá do vlasů, je třeba ji vyčesat. Při přitisknutí k hlavě spolehlivě bodne a najít žihadlo ve vlasech je problém. Pokud bodavý hmyz útočí na obličej, zaměří se na zdroj vláhy. Na oči, nos i ústa. Tady i člověk žihadlům přivyklý obvykle opuchne, že pak na oko nevidí, z nosu se mu spustí rýma a rty odují. Při konzumaci ovoce může dojít při neopatrnosti zasažení dýchacích cest, hlavně od vos, kdy hrozí udušení. Místo chladíme a okamžitě vyhledáme lékaře. Osobě, která je ohrožena anafylaktickým šokem, je třeba ihned přivolat lékaře a pobodání zchladit. Jinak běžně bodnutí ošetřujeme použitím léku. Fenistil gelem a z nouze rozmělněným listem z rostliny či stromu. Též, hlavně u vos, i octem, cibulí či čpavkem. U dětí pak chladíme ledem a zábalem z tvarohu či jogurtu, metodou našich babiček. K extrémním útokům hmyzu běžně nedochází, ale někdy se děti bavily tím, že záměrně dráždily, hlavně zemní vosy, dlouhým prutem. Pak následoval závod v běhu. Pronásledovatelům někdy unikly tím, že si lehly na zem a ztratily se z jejich zorného pole. Téhož dosáhly, když proběhly křovím. Včely i vosy se křovím neprodírají a musejí jej obletět. Jinak je ale včelí jed lékem užívaným při apiterapii a v lidovém léčitelství prokrvováním bolestivých míst či kloubů, pokud jej lidé snášejí.

Přejeme všem občanům a lidem dobré vůle hezké svátky a hodně zdraví v novém roce, ke kterému jim dary od našich včeliček budou nápomocné

Zdeněk Myslivec

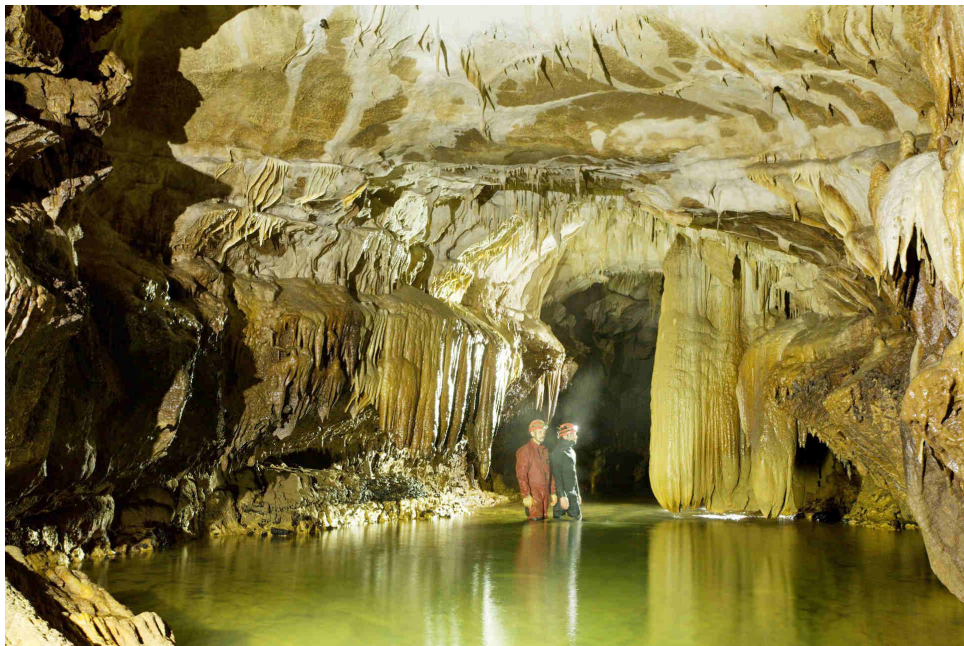

JESKYŇÁŘI V ROCE 2018

V předvánočním čase, tak jako každý rok, začínáme hodnotit naši celoroční činnost. Blíží se uzávěrky příspěvků do našeho Bozkováčku, jeskyňářské prestižní publikace Speleofórum 2019 a konečně se přibližuje i čas výročních schůzí a s nimi spojené prezentace zpráv o činnosti. Nezbyvá než znovu pročíst pracovní deníky, prohlédnout fotografie a mapy a pokusit se něco alespoň trochu smysluplného o naší činnosti napsat.

Pravidelní čtenáři Bozkováčku si možná vzpomenou na prezentaci loňského objevu „jeskyně U Brádrů“ v Křižlicích, za kterou obdržela naše skupina cenu předsednictva České speleologické společnosti za nejvýznamnější objev roku 2017 v České republice. Tento rok k nám tak štědrý nebyl, i když ani letos úplně bez objevů nezůstáváme. Hned z počátku roku se podařil celkem husarský kousek v Bozkovských jeskyních. Zde v posledních 10 letech věnujeme pozornost zejména částem systému v okolí vchodu do Větrné jeskyně. Během let se zde našlo, nebo spíš vykopalo, několik desítek metrů nových prostor. Ty, které se před námi otevřely letos, nás zavedly do tak trochu zapomenutých dutin nad betonovým tubusem spojovacího tunelu. Potvrdily se tak informace pamětníků o tom, že za stěnami tunelu jsou dosud neznámé, během zpřístupňování jeskyní zasypané a poté zabetonované dutiny, které by mohly mít i rozsáhlejší pokračování. To se zatím nenašlo, ale určitý klíč snad už máme.

Další objevy na nás čekaly už v poněkud vzdálenější oblasti, a to na horském platu označovaném Rača (Racha) v Gruzii. Po roční odmlce se podařilo letos uspořádat dvě jeskyňářské výpravy do této krásné a na přírodní zajímavosti bohaté země. První čtrnáctičlenná skupina pracovala v Gruzii v druhé polovině srpna. Oproti předchozí expedici byla pro nás situace o poznání jednodušší. Hlavní části jeskyní v zájmové oblasti jsme již měli zmapované a tak se naši lezci mohli soustředit na překonání lezecky obtížných míst vytypovaných při minulých výpravách. Ve více jak 3 km dlouhé jeskyni Rača 2001 nás lákalo okno vysoko ve stěně prostory v úplném konci podzemního meandrujícího kaňonu. Tady své lezecké schopnosti a fyzickou uplatnil Jakub Hlava. A tak se po překonání 7 m kolmého stupně mohl jako první člověk projít po panenském blátě v nově objevených prostorách. Labyrint chodeb s propastmi a aktivním tokem ho dovedl až do vysoké prostory s podzemním více jak desetimetrovým tzv. „Josefovým“ vodopádem. Pod ním

Výzdoba vodní jeskyně A. Okrodžanašviliho v Gruzii

byl zdokumentován zcela mimořádní přírodní jev „bifurkace“. Voda se zde rozlévá do dvou stran a z jezera odtéká do různých částí jeskyně. Během letního pobytu v oblasti se nepodařilo zmapovat celý objevený systém, a tak začátkem listopadu vyrazila do Gruzie další čtyřčlenná skupina dokončit jeho dokumentaci. Objeveno a zdokumentováno zde bylo 858 m nových prostor a celková délka jeskyně Rača 2001 tak překonala 4 km. Další objevy se konaly v mimořádně krásně vyzdobené jeskyni Muradi. V původně opomíjené krátké odbočce se nejhubenějším účastníkům expedice podařilo prorazit uzounký průlez v sintrové zátce a doslova se prorvat do pokračování koridoru v délce 250 m. Tato část jeskyně, chráněná téměř neprůlezným úsekem, dostala na počest našich kamarádů, kteří nás v letošním roce za tragických okolností navždy opustili, jméno „Koridor Sandra a Štěpánky“.

Avšak jeskyňářina nejsou jen objevy a expedice, ale i rutinní práce při údržbě zařízení nebo dokumentaci. Mnoho hodin jsme tak strávili při rekonstrukci pracovní „boudy“ u naší ponikelské základny. Zároveň s tím byla zahájena i rozsáhlá oprava bozkovských garáží. V neposlední řadě se naše organizace zapojila do mimořádné akce - inventarizace a dokumentace krasu a jeskyní Krkonoš - realizované sousední jeskyňářskou skupinou z východokrkonoských Alberic.

Tradiční podzemní studijní cesta, která je pořádána ve spolupráci se správou jeskyní, nás letos zavedla do krásného, důlního i historického podzemí středních a jižních Čech. Cesta byla bohužel poznamenána poměrně malou účastí, zato však naplněna zajímavými lokalitami (Chýnovská a Koněpruské jeskyně, kras v Týncanech, důlní díla v Příbrami, historické zlaté doly v Jílovém u Prahy atd).

Tradiční závěrečné foto účastníků letošní expedice Rača 2018

A co nás čeká do budoucna? Nic víc a nic míň než zajímavá, trochou adrenalinu okořeněná práce v podzemí. Ale nejen to, příští rok bude okořeněn zcela mimořádnými výročími, která nemůžeme neoslatvit. 27. ledna uplyne

neuvěřitelných 40 let od okamžiku, kdy se naše jeskyňářská skupina (dříve krašová sekce) začlenila do právě vznikající České speleologické společnosti jako jedna z jejich základních organizací. Slavit můžeme třeba již 9. března 2019 na tradičním jeskyňářském plese, kam Vás samozřejmě všechny zveme. Druhé, a to ještě kulatější výročí slaví Bozkovské jeskyně a s nimi všichni současní i bývalí zaměstnanci a hlavně již několik set průvodců, kteří se od 2. května 1969 v jeskyních vystřídali. Ano, skutečně to bude již 50 let od oficiálního otevření jeskyní veřejnosti. Toto výročí si všichni mohou připomenout na již III. setkání průvodců pořádaném správou Bozkovských jeskyní 23. března 2019.

Za bozkovské jeskyňáře a jeskyňářky Všem čtenářům Bozkováčku přeji krásné a klidné svátky a šťastný nový rok.

Vratislav Ouhrabka

JAKÉ BYLO POČASÍ V BOZKOVĚ V ROCE 2018

Stručně řečeno - teplotně nadprůměrný
- srážkově podprůměrný
- hodně větrných dnů

Teploty v roce 2018

(Údaje leden až květen v poutním Bozkováčku)

2018	Průměrná teplota	
	ranní	odpolední
Červen	13,7 °C	23,8 °C
Červenec	14,6 °C	26,4 °C
Srpen	16,6 °C	27,7 °C
Září	10,7 °C	21,5 °C
Říjen	7,8 °C	15,4 °C
Listopad	4 °C	7,7 °C

Srážky v roce 2018

duben – 16 mm vody, květen – 38 mm vody,
červen – 89 mm vody, červenec – 26 mm vody,
srpen – 20 mm vody, září – 40 mm vody,
říjen – 57 mm vody, listopad – 9 mm vody.

Bouřky 2018

Od června do září bylo 16 bouřek

Teploty nad 30 °C 2018

červen – 2 dny, červenec – 6 dní, srpen – 13 dní

Tropické dny 2018

Tropický den – noční teplota neklesne pod 20 °C a denní teplota je nad 30 °C

Červenec - 1 den

Srpen – 13 dní

Různé

9. 6. 2018 v čase od 15,30 do 17,00 hodin se přehnala bouřka se silným deštěm a kroupami, které zůstávaly ležet na loukách. Déšť doprovázel silný nárazový vítr. Za 1,5 hodiny spadlo 45 mm vody. Následkem toho se vylil z koryta potok Vošmenda, v mnoha domech byly zatopeny sklepy, na zahrádkách byla poničena zelenina, ovoce na stromech, na polích bramborové natě a jiné škody. Z polí bylo odplaveno mnoho ornice, která v několika úsecích silnice mezi Bozkovem a Jesenným znemožnila průjezd.

Sucho

Celkem za období duben až listopad spadlo 298 l srážek na metr čtverečný. V průměru na měsíc je to 37 l a to je opravdu málo, když měsíční průměr v Bozkově je 65 l vody. Nedostatek vody se projevil letošním suchem (červenec, srpen, září), travní porosty vysychaly, byly malé výnosy bramborů i krmné plodiny (poloviční kukuřice), opadávala jablka ze stromů.

Spodní prameny zeslabují, voda ve studních klesá, někde už i došla (např. Luboš Dolenský). Musíme doufat, že zima částečně deficit vody vyrovná.

Krásné Vánoce, mnoho zdraví v novém roce přeje

Josef Dolenský

BOZKOVSKÉ JESKYNĚ 50 LET V PROVOZU

Nechce se ani věřit, že to zanedlouho bude 50 let od té doby, kdy byly Bozkovské dolomitové jeskyně zpřístupněny pro veřejnost.

Zpřístupňovací práce probíhaly v letech 1965-1968, vzorem pro zpřístupnění byly Koněpruské jeskyně na Zlatém koni u Berouna. Práce prováděl podnik Výstavba kamenouhelných dolů Kladno, který si najímal i místní pracovníky, a tak se řada Bozkováků a lidí z blízkého okolí přímo na zpřístupňovacích pracích podílela. Největším oříškem úspěšného zpřístupnění bylo propojení Starých a Nových jeskyní uměle raženou 50metrovou štolou.

2. května 1969 se konalo slavnostní otevření pro veřejnost. V prvním roce provozu zavítalo do Bozkova bezmála 90 000 návštěvníků. Tolik jich už nikdy v jediném roce do jeskyní nepřišlo. Provádělo se za primitivních podmínek. Jediným zázemím pro průvodce byla dřevěná bouda, která sloužila z půlky jako pokladna, z půlky jako místnost pro průvodce. Ti se v ní ale moc neohřáli, většinu času trávili v jeskyních. Stejně to nestačilo, návštěvníků neubývalo, a tak prováděli i jeskyňáři, kteří si také přijeli bozkovské podzemí prohlédnout. Skupiny sestupující do podzemí byly v té době poměrně velké, aby se uspokojil zájem veřejnosti o prohlídku, ale ve stísněných podmínkách bozkovských jeskyní to byl problém. Poslední návštěvníci ve skupině už toho moc z výkladu neslyšeli. Přesto byla většina z nich spokojena, hlavně že mohla jeskyně vidět.

Obrovský zájem veřejnosti v prvním roce podnítl jednání o vybudování objektů v povrchovém areálu Bozkovských jeskyní. Ještě v roce 1969 bylo započato s výstavbou vstupní haly a koncem roku se začalo pracovat na projektu hotelu s restaurací, který měl stát mezi vchodem a výchoodem z jeskyní. V dalších letech však návštěvnost jeskyní

postupně klesala, a tak z plánované výstavby hotelu zůstalo jen u projektu, vstupní halu dodavatel ještě před dokončením opustil a správa jeskyní ji postupně dokončovala sama za pomoci brigádníků a dobrovolných směn. Později byl opět svépomocí, v akci Z, vystavěn ještě objekt informačního střediska a ke vstupní hale přistavěna pokladna.

V 80. letech se roční návštěvnost Bozkovských dolomitových jeskyní pohybovala kolem 40 000 a z pochopitelných důvodů ji tvořili především českoslovenští návštěvníci. To se změnilo po roce 1989, kdy začalo do celé republiky proudit množství zahraničních turistů. Bozkovské jeskyně mají výhodnou polohu nedaleko hranic s Německem a Polskem a návštěvníci z těchto zemí výrazně celkovou návštěvnost ovlivňují. V současné době si ročně přijde jeskyně prohlédnout okolo 65 000 návštěvníků, což nás řadí mezi nejnavštěvovanější objekty cestovního ruchu Libereckého kraje a nejnavštěvovanější jeskyně v republice. To není pochopitelně samo sebou, je potřeba využít každou možnost reklamy, ať už je to ve veřejných médiích, v tisku či ubytovacích zařízeních v okolí, na veletrzích cestovního ruchu nebo prostřednictvím informačních středisek. Je potřeba mít propracovanou organizaci provozu jeskyní, možnost rezervace prohlídek nejen organizovaných skupin, ale i jednotlivců, zajištění prohlídek v cizích jazycích a v současné době i možnost nákupu prostřednictvím kreditních karet.

Bozkovské dolomitové jeskyně již vidělo přes dva a půl milionu lidí a věřme, že do Bozkova budou i v dalších letech proudit další tisíce návštěvníků. Je to i zásluhou nadšených objevitelů a především neúnavného propagátora Bozkovských jeskyní pana Tichánka.

Hezké Vánoce a vše nejlepší do nového roku 2019 Vám přejí všichni zaměstnanci jeskyní

II. setkání průvodců a zaměstnanců Bozkovských jeskyní v roce 2009

Spolek stálého zdraví před ukončením činnosti

Je dostatečně známo, že Spolek stálého zdraví patří nerozlučně a neodmyslitelně ke společenskému, kulturnímu, sportovnímu, vědeckému a sousedskému životu v naší obci více nežli čtyřicet let. Čtyřicítka je v životě lidském poměrně příznivý věk, zkušenosti jsou již nabyté, rozličné počáteční nápory jsou zvládnuty, zdraví ještě slouží, krátce – klid a idyla. V životě každého organismu je první a nejdůležitější úsek čas nabývání zkušeností. Toto období, běžně velmi dlouhé, komplikované a zhusta nezvládnuté, Spolek překlenul skokem pardálím. Členové Spolku mají zkušeností na rozdávání, a proto není divu, že Spolek žádnou krizi neřešil, nebylo důvodu. Svou činnost zahájil elegantně, bez zádrhelů, takříkajíc plnou parou vpřed a z tempa neubral dosud. Fyzickou kondici a psychickou odolnost členové Spolku prokazují zcela dobrovolně absolvováním (nejenom) každoročního náročného tajného výletu, jehož úspěšné zvládnutí je na hranicích lidských možností, více již takřka nemožno. Absolvováním nadlidských zátěží stávají se členové Spolku univerzály. Takto vyzbrojeni a utuženi zdolávají každodenní náročné úkoly, které plynou z povinností řádného člena. Je ovšem nutno konstatovat, že několik neaktivních členů uznalo, že nemají dosti sil na úkoly, které před ně staví členství ve Spolku, a raději sami utlumili své členství, než aby zklamali Spolek i samy sebe. Zároveň je typické, že Spolek nikdy nikoho ze svého středu nevyloučil, každý sám zpytuje své ládvi a dle výsledku se rozhodne bez nátlaku setrvat, nebo členství utlumit, či dokonce ukončit.

Přetěžkými zkouškami Spolek prochází dosud bez úhony a tato skutečnost nezůstala bez odezvy. Přívaly obdivných komentářů, díky a jiných projevů přízně se snášejí pravidelně po celou dobu existence SSZ z domova i ciziny. Za všechny bychom mohli jmenovat dar fotbalových dresů britskou firmou Gyproc, o níž je známo, že je tak opatrná v projevech své přízně, že i svou vlastní reklamu koná jen váhavě. Bez obtíží najdeme další a další dary povahy věcné i duchovní (hudební skladby na počest SSZ, básně s oslavnými tématy a jiné). Bez nadsázky můžeme ale konstatovat, že nejvýznamnějším darem byl umělecky zpracovaný cínový výroční talíř se symboly Spolku stálého zdraví a s textem v rodné řeči i v mnoha cizích mluvách. Nehledě na cenu materiálu je hodnota tohoto daru v úrovni historické nevyčíslitelná. Dar je o to vzácnější, že je původem z daleké ciziny, kam též pronikla idea Spolku stálého zdraví. Pro naši domovinu je charakteristické, že velké činy a myšlenky se takřka vždy dočkají uznání v cizině dříve nežli doma (např. Dvořák - máme na mysli hudebního skladatele - nebo třeba i jiní géniové), a nejinak tomu je i v případě SSZ. Řádná, každodenní a neutuchající péče o zdraví tělesné a duševní je cílem a smyslem existence Spolku a tato idea si našla místo i v tak věkovité a všepokrývající komunitě, jakou je

obyvatelstvo starobylého Albionu. Jeden z jeho emisarů byl pak pověřen, aby Spolku stálého zdraví vyjádřil díky, obdiv a hlubokou poklonu a předal výše zmíněný symbolický dar. Příslušná komise Spolku mu podmíněčně svolila zúčastnit se krátkých vybraných sekvencí řady valných hromad tak, aby takříkajíc na vlastní kůži zažil náročnost jednání a pochopil složitou hierarchii spolkových úřadů. Po přezkoumání čistoty úmyslu (Spolek netoleruje ani náznak korupce) bylo emisarovi dovoleno předat dar Spolku stálého zdraví. Tento dar byl řádně evidován a v Síni darů umístěn na čestné místo. Zároveň bylo rozhodnuto, že se stane řádným symbolem SSZ a bude nošen v čele procesí a vždy umístován nad čestným místem předsedy Spolku. Tak tomu bylo po desítky let ke spokojenosti všech členů i příznivců. Temné síly se ve svých rejdech ovšem nevyhnuly ani tak slavnému a opatrnému spolku, jakým je SSZ. Ničema, kterému není nic svaté, využil náročnosti valné hromady, z toho plynoucí vyčerpanosti a snížené pozornosti a zbaběle a podle zneuctil Spolek stálého zdraví zcizením onoho převzácného symbolu a daru v nestřeženém okamžiku. Každý, kdo sloužil v jakékoliv armádě světa, ví, co se stane, ztratí-li se plukovní prapor. Zděšení, hrůza, zmar a vzlyk ovládá takto zkrušené těleso, kterému nezbyde nežli se rozpustit, název vymazat z análů a nemnozí z představitelů tvaru konají svou poslední čestnou povinnost. Tak pochmurná budoucnost v této chvíli čeká každý spolek, který je budován, stejně jako SSZ, na historických a neměnných principech.

Mnoho úsilí bylo vynaloženo Spolkem na zvrácení této neblahé skutečnosti, byli zapojeni nejlepší specialisté různých oborů z řad členů i příznivců, nic platno, talíř zmizel v propadlišti zlodějských čachrů. Není vyloučeno, že byl potupně prodán jako druhotná surovina za mizerný peníz. Co tedy zbývá Spolku stálého zdraví? Bědovat, lkát a posléze se rozpustit? Mnozí by tak učinili, ne tak Spolek stálého zdraví! Známe svou cestu. Rovná záda, pevný krok a pohled vpřed jsou naše odpovědi všem darebákům. Pobídnut touto silnou zkušeností bude Spolek nadále šířit své ideje navzdory všem ranám osudu, navzdory všem zlodějům symbolů. Smutni, ale nezlozeni, napřímili členové svá ramena a i nadále hlásají myšlenku péče o zdraví do všech světových stran. Zároveň tímto Spolek vyzývá onoho drzého lapku k vrácení ukradeného talíře s tím, že mu může zaručit čestné jednání v mezích zákona.

Ne náhodou se v Čechách v těžké době cituje známé „Toho bohda nebude...“. Členové SSZ k tomu přidávají přání krásných Vánoc a do nového roku dnes již pověstné, světoznámé, nepřizní vzdorující a hromové

Stálé zdraví!

DRAZÍ PŘÁTELÉ BOZKOVA

Vážení občané a přátelé Bozkova, v knížce „*Hostina pro duši*“ se vypravuje o slavném houslistovi Paganinim.

Jednou večer hrál koncert v přeplněném sále. V jeho rukách housle jakoby měly křídla. Melodie naplňovala srdce člověka a najednou praskla jedna struna. Paganini nepřestal hrát a dál na své housle sprádal kouzelné melodie. Za několik okamžiků mu ale praskla další struna. Orchester utichl, ale on pokračoval dál, pak praskla další. Publikum zadrželo dech, ale Mistr hrál na zbývajících struně dál. Publikum bylo nadšené a On se stal symbolem člověka, který dokáže nemožné.

Drazí, myslím si, že všichni máme vlastní strunu života – hrajeme kouzelné melodie, ale publikum – ten dnešní svět od nás očekává víc a víc. My jsme z toho nervózní, všechno bychom chtěli zvládnout ideálně, ale to nejde. Ve zmatku doby nevnímáme bohatství jedné struny, struny života lásky. Advent je toho připomínkou, očekáváním narození dítěte v obyčejných podmínkách bez reklam a s velkou láskou. V náručí lidí, kteří nás mají rádi.

Tak se rodí Ježíš Kristus. On nás učí vidět, že nám život vždy nechává alespoň tu jednu strunu – strunu života lásky. Vánoce jsou tím světlem naděje, tou hvězdou, abychom věřili a putovali dál... A poznali, že nejkrásnější tóny zahraje vždy ta zapomenutá struna – tvoje víra, vnitřní síla a ti, kdo tě mají rádi.

Přeji Vám, ať Vám narození Ježíše Krista dá sílu zahrát na struně života melodii lásky. V ní uslyšíme bohatství dobra, určitě nás překvapí harmonie tónu a najednou uvidíme celý orchestr lidí, kteří tvoří spolu s námi velké dílo života – naši obec. Nejmenší dárek je klíčem, kterým začíná kompozice vděčnosti našeho srdce. Každý kousek cukroví je tou důležitou notou ve vánočním koncertě našeho života a společně zpívaná koleda je důkazem, že jsme schopni zvládnout to, co se zdá mnohokrát nemožné.

Ať život lásky naplní naše oči slzou štěstí, kéž Vánoce nebudou jen očekávanou kouzelnou pohádkou, ale reálným darem našeho srdce.

Stojíme na prahu nového roku, plní plánů a nadějí, ale já bych chtěl vzpomenout na práce, které se uskutečnily v tomto roce a budou pokračovat dál, až uslyšíme jejich krásný tón, a je to oprava varhan a kazatelny.

Varhany za sebou mají již šestou etapu, která stála **4 920 775 Kč**.

Celkově jsme již investovali částku **2 453 775 Kč**. Rozpočet je **5 000 000 Kč**. Stále probíhá adopce píšťal a je zřízená veřejná sbírka.

Děkujeme všem za příspěvek a doufám, že nás budete podporovat dál. Tato oprava je možná díky pomoci Libereckého kraje, Matice Bozkovské a Vás, občanů. Jsem za to vděčný.

Restaurování kazatelny je na začátku, byl proveden

průzkum a probíhá oprava soch, kterou podporuje ministerstvo kultury. Letos bude investováno **242 802 Kč**.

V tomto roce byla posvěcena zámecká kaple v Navarově, kde se pravidelně konají mše sv. každou první neděli v měsíci ve 13:30.

U naší „*Matičky*“ se konalo žehnání zrekonstruovaného prostoru a pramínku za účasti biskupa Jana Baxanta, pana starosty Stanislava Doubka a okolních kněží. Potěšila mě velká účast Vás občanů, za což děkuji Vám i mladým, kteří připravili hudební doprovod.

Dne 24. května 2019 se koná celorepubliková Noc kostelů. Také v Bozkově již po několikáté bude připraven kulturní program pro návštěvníky. V uplynulém roce byla součástí programu také výstava obrazů a fotografií na téma „Kostely, kaple a duchovní stavby“. I v novém roce vybízíme děti a dospělé k účasti na výstavě, tentokrát na téma „Krása okolo nás“. Může to být krajina, květiny, stromy... apod. Hotová díla bude možné nechat na místní faře ve dnech od 20. do 22. května po telefonické dohodě na čísle: 605 144529.

Zvu Vás na tradiční koncert Jizeranu 27. 12. v 18 hodin a na půlnoční mši sv. 24. 12. ve 24 hodin a na Boží hod 25. 12. v 10 hodin.

P. Krzysztof Mikuszewski MS

SLOVA Z MODLITEBNY POD KOSTELEM

Vážení čtenáři Bozkováčku, také vás ty Vánoce tak štvou? Přesně takto se mě zeptala jedna neznámá žena, když jsme kdysi před Vánoce stály zdoluhavou frontu v jednom semilském obchodě. Z ničeho nic se na mě obrátila a doslova tenhle dotaz vypálila. Ona tedy neřekla „štvou“, ale použila výraz poněkud expresivnější. Dalšími podobnými pak na adresu vánočních svátků ani posléze nijak nešetřila. Spustila celou litanií o tom, jak je to všechno pro kočku, samé shánění a fronty a nervy, a že si řekla, že letos neuklízí a nepeče, ale že se na ni okolí proto kouká divně. Ona je z toho také divná, takže nakonec přece jen uklízet a péct asi stejně bude. Přiznám se, že jsem se v té chvíli nezmohla na kloudnou odpověď a jen jsem ji dost rozpačitě poslouchala. Ona ale na žádnou odpověď asi ani nečekala, patrně se pouze potřebovala vypovídat. Samozřejmě mi to pak nešlo z hlavy a dost jsem o tom přemýšlela. A napadla mě jiná otázka: Co jsme to z Vánoc udělali?

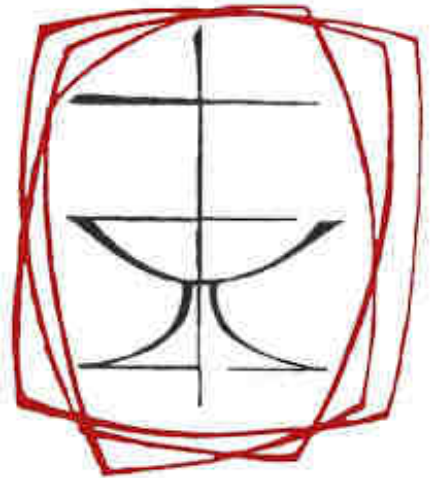
Vánoce přece mají být svátky pokoje, lásky, naděje. Mají nás pozvedat k nebesům, ze smutku do radosti, z temnoty a šedi do světla a jasu. A zatím? Nejednou je to všechno přesně naopak a platí ona charakteristika Vánoc, kterou ve své knize Český snář tak trefně ironicky vyjádřil spisovatel Ludvík Vaculík: „Vánoce, milé děti, jsou takové svátky o ničem, kdy se radujeme z hadrů a žrádla.“ Jenže radost jen z oblečení a jídla je přece velmi chabá radost. Vždyť dárci se nemusí strefit a jídlo se sní a zbude jen špinavé nádobí. Co jsme to z Vánoc udělali? Proč tomu tak je?

Odpověď můžeme nalézt v příběhu o Ježíšově narození. Tam je totiž jedna kratičká věta popisující, co se dělo tenkrát a co se v podstatě děje až do dnešních časů. Ta věta zní: **protože se pro ně nenašlo místo pod střechou**. Těhotná Marie přichází provázena Josefem do města Betléma ke sčítání lidu. Když tam dojdou, je jasné, že děťátko už chce na svět. Naplnily se dny... A tak ti znavení poutníci hledají, kde by

mohli hlavu složit. Hledají nějaké slušné místo, kde by Maria mohla svého synka přivést na svět. Klepají na nejdny dveře, avšak klepají marně. Nikde se pro ně místo pod střechou nenajde, a proto **porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí**, – Ano, položila děťátko do jeslí, do korytka, které stálo v chlévě a dávalo se do něj krmení pro dobytek. Pro Božího Syna, který přišel na svět v dítěti Ježíši, se tehdy nikde nenašlo místo pod střechou. Ne že by opravdu nebylo, ale ono se NENAŠLO. My lidé jsme nenašli místo pro přicházejícího Spasitele. A nenacházíme jej ani dnes. Přivlastnili jsme si Vánoce, ale vyhostili z nich toho, kvůli komu jsou slaveny.

Co z nich pak zbývá? Možná sentiment a trocha poezie, kterou milujeme... a pak ty fronty a shánění a nervozita a stres, které nenávidíme. Důsledkem je, že se mnozí z nás necítí dobře, že je Vánoce štvou a jsou rozjitřeni a často i depresivní... V nejednom domově schází opravdový pokoj, radost se vyčerpává v povinných úsměvech a naděje pohasíná jako prskavka... to proto, že zde chybí ten nejdůležitější – pro něho není už místo pod střechou. Ten, který kdysi přišel na svět v podobě dítěte v městě Betlémě a kterého jeho matka musela **položít do jeslí** místo do kolébky. To on přinesl světu pokoj, lásku, radost a chce je darovat každému z nás.

Své zamyšlení jsem tentokrát začala takovou ne moc hezkou otázkou – domnívám se, že nás neštvou Vánoce, ale možná spíš mnohé věci kolem nás a někdy i v nás. Některé máme ve svých rukou, můžeme je ovlivnit či změnit. Jiné změnit naopak nemůžeme, i kdybychom chtěli sebevíc, a přece nikdy nejsme bez naděje. My křesťané věříme, že nad tím vším je Bůh, který v Ježíši Kristu přišel do našeho světa. Přišel, aby s námi byl a vzal na sebe ty přerůzné kříže, které musíme nést. Přišel, aby nám pomohl, aby nám přinesl záchranu a konečně vysvobození od zlého. Přišel kdysi a přichází také dnes. Najdeme pro něho místo ve svém domově, ve svém srdci, ve své

duši? Jsme zváni prožít Vánoce v blízkosti toho, který se také nám narodil v Betlémě! Moc bych si přála, aby nás Vánoce pozvedly k nebesům, ze smutku do radosti, z temnoty a šedi do světla a jasu.

Milí čtenáři Bozkováčku, ze srdce Vám přeji vánoční svátky prožité v pokoji, radosti a naději, které Vás budou provázet nejen v čase svátečním, ale po každý den nového roku 2019.

Vaše Lada Kocourková, farářka CČSH
v Semilech a Bozkově

NE / ŠŤASTNÉ OSMIČKY V NÁRODĚ I V OBCI

- 538 – Avari vtrhli do Evropy a okupovali i Čechy a olupovali. (Avar znamená obr)
- 628 – franský velmož Samo vládcem Čechů – 2× odrazil útok Franků
- 908 – zánik Velkomoravské říše od Maďarů, Bavorů a Durynků
- 1158 – Vladislav II. druhým králem Čechů
- 1208 – se narodila sv. Anežka
- 1278 – Přemysl Otakar II. padl 26. 8. v bitvě na Moravském poli
- 1348 – císař Karel IV. založil v Praze universitu
- 1378 – zemřel císař a král Karel IV.
- 1618 – defenestrace pražských místodržících - počátek třicetileté války
- 1648 – Švédové zradou obsadili Hradčany a Malou Stranu, vykradli rudolfinské sbírky, vydrancovali paláce a měšťanské domy i plukovní pokladnu, ale přes Karlův most se nedostali – bránila studentská legie
- 1818 – v Semilech se v rodině mlynáře Václava Riegra narodil syn František Ladislav, doktor práv, který byl naším vůdčím politikem ve druhé polovině 19. století. Jeho babička se narodila Bozkově v čp. 44 jako Marie Strnadová, vdala se za mlynáře Wagenknechta do stavu a její dcera Terezie byla manželkou mlynáře a tedy matkou doktora Riegra. Proto se Rieger s matkou Terezií účastnili svěcení zdejších nových zvonů v roce 1948, jimž byli kmotry.
- 1848 – se v Praze konal Slovanský sjezd, byl rozpuštěn a po něm propukla revoluce, potlačena vojskem a dělostřelbou. V září zrušena robota za náhradu. Ve Vídni v prosinci abdikoval císař Ferdinand V. ve prospěch synovce Františka Josefa I., který vládl 68 let a vyhlásil válku r. 1914.
- 1858 – dosavadní 6letá povinná školní docházka, nařízená cís. Marií Terezií 1774, se prodloužila na 8letou, byla zavedena latinka místo švabachu, ocelová pera nahradila brka. Dozor okresních inspektorů. Povodeň na řece Kamenici. Přesto veliké sucho, vyschly všechny studny, jen pramen U Matičky ne.
- 1868 – napadlo mnoho sněhu, přesto léto bylo suché... 3. června zabil blesk hospodáře Antonína Jiříče z čp. 29 a blesk udeřil i do kostelní věže, ale nechytla, přestože byla šindelová.
- Pořádaly se všude tábory lidu-meetingsy s rozličnou náplní. V blízkosti byl u Bzí a na Petruškových vrších u Vysokého.
- 1878 – farní pamětnice, farář Brousek: Školní mládež je nejdrzejší na světě, ukáže to nejbližší budoucnost. Pěstuje se jen vědění a vůbec ne mravnost. Když se to nechá rozrůst, běda světu. V Jesenném tři sebevraždy mladých lidí, i v Příkrém.
- 1888 – až 2 metry sněhu zde, jinde až 4 metry. Od 27. 6. povodeň na Jizeře a Kamenici, mnoho škod, stržen dřevěný most na Bohuňovsku a podemleta trať, několik dní nejezdily vlaky... Vyloven mladý muž z Držkova. Profesor Jaroslav Dolenský (Mařenů) zde prodával svůj 1. díl Dějin Bozkova. Zdejšímu rodákovi pateru Josefu Aloisi Koublemu byla odhalena na rodném domě čp. 100 pamětní deska za 40 zlatých. Slavnostní projev měl spisovatel a semilský rodák Antal Stašek, otec spisovatele a politika Ivana Olbrachta. Po slavnosti defilé spolků před přítomnou honorací a večer koncert jesenské hudby na zahradě hostince Adolfa Farského a večer muzika. Pořízena socha sv. Jana Nepomuckého u domu čp. 35 (1926 povalela a přemístěna do parku u kostela). Prodávány zde talířky, hrníčky a džbánky i obrázky s vyobrazením zdejší Matičky v plášti. Císař František Josef I. slaví 40 let vládaření. Vážne skelný obchod a mnoho sekáčů korál a jejich brusičů je bez práce. Pokáceny lípy u kostela. Na Spálově postavena evangelická modlitebna.
- 1898 –v Ženevě 10. 9. zavražděna císařovna Alžběta (Sisi)
- 1908 – v Semilech zemřel zdejší duchovní Jan Štajnygr, autor zdejších Pomněnek z r. 1894 a činorodý oprávec kostela. 13. 5. a 5. 6. zde velké krupobití a rozbito mnoho oken
- 1918 – po uzavření příměří mezi bolševiky a Němci s Rakušany byly naše legie v Rusku až v počtu 70 000 mužů nuceny překonat Sibiř. Vrátili se domů až v prosinci 1920. Poslední dva roky války trpělo obyvatelstvo nedostatkem. Přestože se ještě válčilo (mír byl uzavřen až 11. 11. 1918), vznikla vyhlášením Národního výboru v Praze Československá republika. Za všeobecného jásotu byly druhého dne po 28. říjnu na návsí páleny hmotné připomínky Rakouska (krom peněz). Jména padlých v této válce jsou na pomníku zbudovaném na jejich památku v parku v r. 1921.
- 1928 – léto suché, brambory a otavy slabé, dobytek šel pod cenu. Obecní volby: lidovci 84, národní sociálové 211, rolníci 69 (republikáni), komunisti 70, národní demokrati 41, živnostníci 40, občanská strana 58
- 1938 – v květnu částečná a 23. září úplná mobilizace naší armády. Po Mnichovské dohodě předány Sudety Německu včetně opevnění. Přes Bozkov ustupovalo vozatajstvo a menší jednotky pěchoty.
- 1948 - ve veřejných sdělovacích prostředcích probírány zevrubně, rovněž i jaro a srpen 1968

8 na začátku:

Autor se pochlubí, že před 80 lety zasadil u tehdy Hlavovy stodoly 1letý proutek lípy a další před asi 20 lety u kostela. Oba stromy jsou zdatné.

Stanislav Hlava

FEUDÁLNÍ PÁNOVÉ-VLASTNÍCI V BOZKOVĚ

Poutní Bozkováček jsme zakončili událostí kolem roku 1395, kdy došlo k roztržení bozkovské farnosti a trvalému spojení Bozkova se semilským panstvím na dobu 450 let.

Roztržení farnosti přineslo spor mezi bozkovským a držkovským plebánem. Komu mají jesenští a roztočtí sedláci platit desátek? Do Bozkova nebo do Držkova? Církevní soud to nakonec vyřešil kompromisem. Poplatky za pohřby, svatby a křtiny šly do Bozkova, ale desátky patřily držkovskému plebánovi. Bozkovský plebán Jan z Hořic je sice od sedláků vybral, ale musel je předat do Držkova. Ovšem držkovský plebán si pro ně musel přijet do Bozkova. Bylo to trochu složité.

Někdy před rokem 1402 zemřel pan Hašek z Lemberka a jeho odchodem vymřel rod pánů z Lemberka. Pan Hašek měl sice dceru Kateřinu, provdanou za pana Berku z Dubé, ale rodovým právem byl jeho dědicem pan Jarek z Pecky a Železnice. Jeho matka pocházela z Lemberků. Pan Jarek tak rozšířil své statky i o semilské panství. Hlavním sídlem pana Jarka byl hrad Pecka. Odtud spravoval všechna svá panství. V posledních letech jeho života ho tvrdě zasáhly husitské války. Pan Jarek byl horlivý katolík, a proto musel čelit útoku husitů, kdykoliv se zde objevily jejich bojové jednotky. Jejich nejtvrdší útok přišel v roce 1433, kdy zaútočily přímo na hrad Pecku. Nějaký čas hrad obléhaly. Přímo ho sice nedobily, ale nakonec byl pan Jarek nucen pustit husitské kněze na svá panství a dovolit jim zde kázat.

V průběhu válek se semilské panství dostalo pod vládu pana Heníka z Valdštejna. Pan Heník byl velice zajímavou postavou. Byl to také katolík, ale dovedl nepříznivou dobou šikovně proplout. Ba co víc, na válce vydělal. Přivlastnil si část majetku a část panství cisterciáckého kláštera v Hradišti. Samozřejmě až po jeho zničení a útěku mnichů. Zmocnil

se také malého panství turnovského kláštera, po jeho zničení husity. Nevíme, jak se dostal k držení semilského panství. Mohl využít potíží pana Jarka, ale také mu mohl pomoci při obraně jeho majetku, aby alespoň část jeho panství zůstala uchráněná od drancování. Jak to bylo doopravdy, už nikdy nezjistíme. Neexistuje žádný právní podklad pro legální či nelegální působení pana Heníka v Semilech. Pan Heník byl v době husitských válek nejbohatším mužem v našem okolí. Svého bohatství využil i ke stavbě hradu Vranov. Prodal Hrubou Skálu a přestěhoval se na Vranov. V roce 1434 zemřel pan Jarek z Pecky a Železnice a zakrátko skončily i husitské války. Po uklidnění situace se stává majitelem semilského panství syn pana Jarka, pan Vaněk z Pecky. Jak pan Heník tajemně do Semil přišel, tak také odešel. Bezproblémový návrat pánů z Pecky na semilské panství ukazuje, že „obsazení“ Semil panem Heníkem byla spíš pomoc pánům z Pecky než zlým úmyslem. Pan Heník z Valdštejna zemřel někdy po roce 1456. Dědic semilského panství pan Vaněk z Pecky přesídlil později do Semil a sídlil na semilské tvrzi. Je zajímavé, že v Semilech žil v té době ještě jiný vladycký rod – pánové ze Semil. Vlastnili velký statek s mnoha polnostmi. Sídlili na tvrzi na Koštofranku. Semilské panství jim nikdy nepatřilo. Jejich statek byl svobodný, plně nezávislý na panství. Tedy stejná pozice jako u pánů z Bozkova. V roce 1463 pan Vaněk z Pecky zemřel a tím po meči vymřel rod pánů z Pecky a Železnice.

S novými majiteli Bozkova se seznámíme, dá-li Bůh, až příště.

Krásné a požehnané vánoční svátky, veselého Silvestra a hodně zdraví i ochrany Královny hor v roce 2019 všem čtenářům Bozkováčku přeje

Ludvík Kousal

Z EVIDENCE NAŠICH OBYVATEL

Kdo se narodil

12. 6. 2018	Vendule Kurfiřtové a Jakubu Ježkovi syn Jonáš Ježek
2. 7. 2018	Martině a Radkovi Schwarzovým syn Radek Schwarz
5. 9. 2018	Haně Zachovalové a Igoru Slušnému syn Igor Zachoval
9. 9. 2018	Jitce a Honzovi Hlouškovým syn Martin Hloušek

Kdo nás opustil

5. 9. 2018	Jiří Jón (*1940)
7. 10. 2018	Eva Zilvarová (*1932)

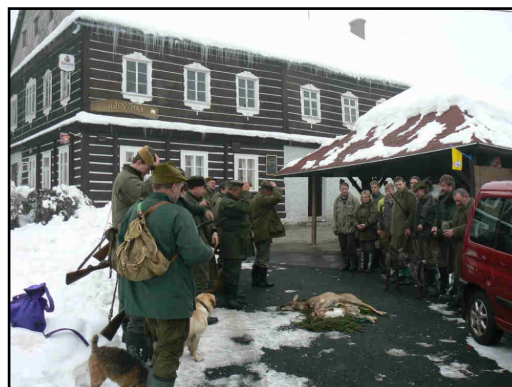

PF Dřevěnka

K přání příjemného prožití vánočních svátků,
hodně zdravíčka a štěstíčka,
osobních i pracovních úspěchů v novém roce 2019 připojujeme
poděkování za Vaši přízeň.

Na Vaši návštěvu se těšíme během vánočních svátků a poté
kdykoliv v novém roce 2019. Veškeré podrobnosti najdete na
www.drevenkabozkov.cz

 Sokolovna Bozkov 27.12.2018 start-8.30hod.

Balyho vánoční **IV. 4 proti 4**

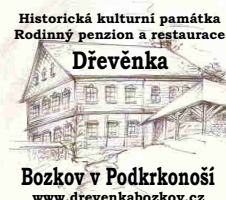
FOTBALOVÝ TURNAJ

Pravidla: v jednom TEAMU 5 max. 6 hráčů dle fyzických možností teamu, registrace není možná v turnajový den na místě-registrace pouze předem do 25.12 na tel.: 603944728 nebo [email:djbaly@seznam.cz](mailto:djbaly@seznam.cz).
Startovné 140kč(1hráč). Startovné zahrnuje: OBĚD, teplo a světlo v sokolovně, pěkné ceny pro nejlepší teamy. Pozor podmínka: v jednom teamu můžou hrát vždy pouze dva registrovaní hráči nad 18let z fotbalového dospěláckého A teamu.

 Těším se na krásný sportovní fěr den..pište,volejte

**Prodejna Jednoty v Bozkově
přijme prodavačku na pozici
zástupce vedoucího na plný
úvazek, nástup od
1. února 2019.**

**Restaurace Dřevěnka-Bozkov
si Vás dovoluje pozvat
v pátek 28.prosince 2018 na
hodně příjemný vánoční večer**

ANEB SILVESTROVSKÝ PROGRAM O TROCHU DŘÍVE.....

VIETNAM 20.00hod-21.30hod.
Dobrodružná přednáška o Vietnamu
s badatelem Vencou, doprovázená
autentickým komentářem, videem a
krásnými fotkami. Vstupné dobrovolné do klobouku

21.30-24.00hod.

VÁNOČNÍ HUDEBNÍ POBAVA

s muzikou 60-90let k tanci i poslechu pro všechny generace

ZVEME VÁS

• 24. prosince 2018 24.00 hodin	půlnoční mše	kostel Navštívení Panny Marie
• 25. prosince 2018 10.00 hodin	mše svatá	kostel Navštívení Panny Marie
• 25. prosince 2017 21.00 hodin	štěpánská retro diskotéka	sokolovna
• 27. prosince 2018 8.30 hodin	Balyho fotbalový turnaj	sokolovna
• 27. prosince 2018 18.00 hodin	koncert Jizeranu	kostel Navštívení Panny Marie
• 29. prosince 2018 18.00 hodin	derinera divadelního představení - VYPRODÁNO	
-
• 9. února 2019	hasičské MAŠKARNÍ BÁLY, dětský a pro dospělé
• 23. února 2019	divadlo - divadelní spolek Poniklá
• 9. března 2019	tradiční JESKYŇÁŘSKÝ PLES
• 16. března 2019	koncert KATAPULT - prodloužené tour 2018
• 23. března 2019	setkání - 50. výročí otevření Bozkovských dolomitových jeskyní
• 30. března 2019	divadlo - DS Semily
• 6. dubna 2019	koncert HARLEJ + LOCO LOCO
• 20. dubna 2019	velikonoční disko
• 27. dubna 2019	divadlo dětské - DS Sokol Bozkov

SPRÁVA BOZKOVSKÝCH DOLOMITOVÝCH JESKYNÍ

zve všechny své průvodce a zaměstnance

na společné setkání dne 23. března 2019 při příležitosti 50 let zpřístupnění
Bozkovských dolomitových jeskyní

Program

13,00 – 14,00	registrace účastníků v sokolovně Bozkov
14,00	zahájení IV. setkání průvodců a zaměstnanců a společné foto
14,30 – 17,00	prohlídka Bozkovských dolomitových jeskyní, povrchového areálu a výstavy k 50. výročí zpřístupnění
18,00 -	společný večer v sokolovně v Bozkově, kde Vás bude slovem provázet Vojtěch Řehák a Veronika Havel Holcová

Občerstvení v sokolovně po návratu z jeskyní

Hudební kulisu večera zajistí DJ Baly

Pokud máte zájem se setkání zúčastnit, zaregistrujte se prosím na
jeskyne.bozkov@email.cz.

BOZKOVÁČEK – občasník pro lidi a o lidech z naší obce. Vydává obec Bozkov. Tel.: 481 682 169. Toto číslo vyšlo v prosinci 2018 a bylo dodáno do každé bozkovské domácnosti zdarma. Uzávěrka dalšího čísla je 6. 6. 2019. Těšíme se na Vaše příspěvky, ve kterých můžete také vyjádřit svůj názor na dění v obci, nápady, kritika... Příspěvky, příp. připomínky, náměty apod. zasílejte na petra.jeriova@seznam.cz.

Sestavila Petra Balatková, k tisku připravil Vratislav Ouhrabka.

*Foto: K. Čermák ml., P. Balatková, J. Valská, K. Vodsedálková, M. Balatka ml., P. Procházka, O. Skalský, D. Milka
Kresby: L. Nesvadbová, Zd. Hušková, žáci ZŠ, žáci z výtvarného kroužku při ZŠ Bozkov pod vedením Soni Zelinkové
Za podepsané příspěvky odpovídá autor.*